

Навіщо сповідатися?

Пробачення треба просити, і просити вибачення у іншої людини, на Сповіді ж ми просимо пробачення в Ісуса. Пробачення не є плодом наших зусиль, адже це дарунок, дар Духа Святого, який наповнює нас милосердям і благодаттю, що виливаються із навстіж відкритого серця розп'ятого і воскреслого Христа. Папа Франциск, Загальна аудієнція, 19.02.2014.

09.11.2015

1. Навіщо сповідатися?

Сповідь – це таїнство встановлене Ісусом Христом для прощення гріхів. Він сказав своїм Апостолам: «Кому відпустите гріхи – відпустяться їм, кому ж затримаєте – затримаються» (Ів 20, 23). Тому нове життя, яке Він дарував нам у таїнстві Хрещення, може ослабнути і загубитися через наслідки гріха. Саме тому, Христос прагнув, щоб Церква продовжувала справу зцілення та спасіння через дане таїнство. Через сакраментальне відпущення гріхів, отримане від священика, який діє в ім'я Христа, Бог надає тому, хто кається прощення і мир, повертає благодать, завдяки якій людина

живе як дитина Божа і може досягти неба і вічного щастя.

*Катехизм Католицької Церкви,
1420-1421, 1426, 1446.*

2. Що таке гріх?

Бог ніколи не втомлюється нас вибачати, це ми втомлюємося звертатися до його милосердя.
*Папа Франциск, Ангел Господній,
17.03.2014.*

Гріх є браком справжньої любові до Бога і до ближнього через шкідливу прив'язаність до деяких благ. Він ранить людську природу і посягає на людську солідарність. Святий Августин визначив його як «вчинок, слово чи бажання, які суперечать вічному Законові». У цьому гордому звеличуванні себе гріх є цілковито протилежний до спасенного послуху Ісуса (Пор. Флп. 2, 6-9.).

Гріхи різняться за їхньою тяжкістю на **смертельні** і **легкі**. Смертельний гріх руйнує любов у серці людини тяжким порушенням Закону Божого; він відвертає людину від Бога, який є її остаточною метою і блаженством, надає перевагу добру нижчому, ніж Бог. Легкий гріх дозволяє існувати любові, навіть якщо ображає і ранить її.

Щоб гріх був смертельним, необхідні одночасно три умови: «Смертельним є всякий гріх, який стосується важкої матерії, учинений у повній свідомості і з свідомою згодою». Важкість матерії уточнена в Десятьох Заповідях – за відповіддю Ісуса багатому юнакові: «Не вбивай, не перелюбствуй, не кради, не свідчи неправильно, не кривдь, шануй твого батька та матір» (Мр. 10,19). Тяжкість гріха може бути більшою або меншою: убивство важче, ніж

крадіжка. Береться також до уваги і гідність скривдженої людини: жорстокість, учинена проти батьків, сама по собі є тяжчою, ніж учинена проти чужого.

Легкий гріх чинять тоді, коли не дотримуються приписаної норми морального закону в легкій матерії або переступають моральний закон у важкій матерії, але без повного знання чи цілковитої згоди. Легкий гріх послаблює любов; він виявляє невпорядковану прив'язаність до створених благ; перешкоджає поступові душі у виконанні чеснот і практикуванні морального добра; заслуговує на тимчасове покарання. Легкий добровільний гріх, що залишається без жалю, поволі штовхає нас до гріха.

*Катехизм Католицької Церкви,
1849-1864.*

Споглядаючи таїнство

Ніщо не повинно нас приголомшувати. Адже ми «тягнемо» слідом за собою наслідки нашої враженої природи - початок протистояння, супротив благодаті – то є рани першородного гріха, поглибленні нашими особистими гріхами.

Тому ми маємо навчитися підносити божественні і людські щоденні справи, – які провадять до Божої Любові, – зі смиренням, розкаянним серцем, повною довірою в Божу допомогу, і, водночас, докладаючи всіх зусиль, так ніби-то все залежить від нас самих.

Друзі Бога, 214.

Зараз ти розумієш як сильно ти змусив страждати Ісуса, і сповнений жалю, – як просто просити прощення, і оплакувати твої минулі зради. В грудях не

вміщається бажання загладити провини. Добре. Але не забувай, що дух покаяння перш за все знаходитьсь у виконанні твого щохвилинного обов'язку.

Via Crucis, IX Стояння 9.

3. Необхідні умови для гарної Сповіді

Для того, щоб гарно посповідатися, необхідно: стараний іспит совіті в гріхах, здійснених з останньої Сповіді; покаяння чи жаль за гріхи; сповідь – звинувачення перед священиком гріхів і відшкодування або покута, накладена сповідником на людину, що кається.

Щоб зробити *iспнит*, сумління допомагає переглянути гріхи вчинені з моменту останньої Сповіді. Найвідповідніші для цього тексти знаходимо в Декалозі і в моральній катехезі Євангелій, а

також в апостольських листах «Нагірна проповідь, апостольські повчання».

Жаль є болем душі і ненавистю до вчиненого гріха з рішенням не грішити більше у майбутньому.

Через сповідь людина правдиво дивиться на гріхи, вчинені нею, бере за них відповідальність на себе і через те знову відкривається Богові і Церковному спілкуванню, щоб уможливити нове майбутнє. Людина, що кається, повинна на Сповіді перерахувати всі смертні гріхи, в яких вони є свідома після докладного іспиту сумління, навіть якщо ці гріхи дуже таємні і вчинені лише проти двох останніх заповідей Декалогу, адже іноді ці гріхи болючіше ранять душу і є небезпечнішими, ніж ті, які були вчинені на очах у всіх.

Сину, якщо одного разу ти впадеш, швидко прибігай до

Сповіді і духовного керівництва: покази рану, щоб її гарно очистили, прибрали всяку можливу інфекцію, навіть якщо болітиме, як під час хірургічної операції. Кузня 192.

Сповідь всіх здіснений гріхів показує справжнє покаяння і надію на Боже милосердя. Це подібно тому як хворий показує лікареві рану, щоб він міг її вилікувати.

Відшкодування чи покута. Багато гріхів приносять шкоду близньому. Треба зробити все можливе, щоб цю шкоду виправити (наприклад, віддати вкрадені речі, повернути добру славу того, на кого був зведений наклеп тощо). Звичайна справедливість вимагає цього. Крім того, гріх ранить й ослаблює самого грішника, як і його зв'язок з Богом і з близжнім. Відпущення

усуває гріх, але не все, спричинене гріхом. Грішник, звільнений від гріха, повинен ще цілковито відновити своє духовне здоров'я. Отже, він повинен зробити щось більше, щоб виправити свою провину – «відшкодувати» відповідним способом або «спокутувати» свої гріхи.

*Катехизм Католицької Церкви,
1451; 1455; 1456; 1459.*

Споглядаючи таїнство

«Отче, як ви можете терпіти таке сміття?» – ти спитав мене після однієї розкаяної Сповіді. Я промовчав, думаючи: коли у твоїй покорі ти відчув себε сміттям, купою сміття, то ще можна зробити з твоєї нікчемності щось велике.

Шлях, 605.

Щирість є необхідною, щоб просуватися шляхом єдності з Богом.

Якщо всередині тебе, мій сину, сидить «жаба», випусти її! Скажи спочатку, як завжди я тобі раджу, те, про що не хотів би, щоб дізнались. А коли випустиш «жабу» на Сповіді, як добре то є добро! Кузня, 193

4. Чому просити пробачення у людини і не прямо у Бога?

Лише Бог відпускає гріхи (Пор. Мр. 2, 7.). Тому що Ісус є Сином Божим, Він каже про Себе: «Син Людський має владу на землі гріхи відпускати» (Мр. 2,10), і Він виконує цю Божу владу: «Сину! Відпускаються тобі твої гріхи!» (Мр. 2,5; Лк. 7,48).

Більше того, у силу Своєї Божої влади Він передає цю можливість апостолам (Пор. Ів. 20, 21-23) щоб

вони виконували її в Його ім'я. Христос бажав, аби вся Його Церква у своїй молитві, житті, діяннях була знаком і знаряддям прощення і примирення, яке Він здобув для нас ціною власної Крові. Але Він довірив сповнення влади відпущення гріхів апостольському служженню. Воно уповноважене чинити «службу примирення» (2 Кор. 5,18).

*Катехизм Католицької Церкви,
1441-1442*

Споглядаючи таїнство

Ти пишеш, що явився нарешті до Сповіdalальні, і що відчув приниження, відкривши клоаку твого життя перед «чоловіком». Коли ж ти, нарешті, відкинеш ту марну повагу, що відчуваєш до себе, тоді підеш до Сповіді з радістю, показуючи себе таким, як ти є, перед цим «чоловіком», помазаним Христом, який дає тобі

відпущення і пробачення гріхів.

Кузня 45.

Сину, якщо одного разу ти впадеш, швидко прибігай до Сповіді і духовного керівництва: покажи рану, щоб її гарно очистили, прибрали всяку можливу інфекцію, навіть якщо болітиме, ніби під час хірургічної операції.

Кузня 192.

5. Як часто треба сповідатися?

Бог ніколи не втомлюється нас вибачати, це ми втомлюємося звертатися до його милосердя. Папа Франциск, Ангел Господній, 17.03.2014.

Кожний вірний, що досягнув віку розсудливості, повинен сповідатися щонайменше раз на рік із тяжких гріхів, які має на сумлінні. Той, хто свідомий

учиненого смертельного гріха, не повинен приймати святого Причастя, не отримавши перед тим дозволу. Крім того, Церква радить регулярну сповідь із наших легких гріхів, бо вона допомагає нам формувати наше сумління, боротися з нашими поганими нахилами, піддаватися зцілюючій силі Христа, йти вперед у житті Духа.

Заклик Христа до навернення продовжує лунати в житті християн. Це друге навернення є безперервним завданням усієї Церкви, яка охоплює грішників у своєму лоні, є одночас святою і завжди потребує очищення; постійно чинить покуту і відновлюється. Це зусилля навернення є не тільки людською справою – воно є поруком «серця сокрушеного» (Пс. 51,19), притягненого і порушеного (Пор. Ів. 6, 44; 12, 32.) благодаттю

відповісти на милосердну любов Бога, який перший полюбив нас (Пор. 1 Ів. 4, 10.).

Шлях навернення і покаяння прекрасно описав Ісус у «Притчі про блудного сина», центром якої є «милосердний батько» (Лк. 15,11-24): зачарування оманливою свободою, залишення батьківського дому; крайня убогість, у якій опинився син після змарнування майна; глибоке приниження від того, що змушений був пасти свиней, а ще гірше, приниження від того, що змушений був їсти стручки, що їх їли свині; роздум про втрачене добро, жаль і рішення визнати себе винним перед своїм батьком; шлях повернення; великодушне прийняття, радість батька – у цьому, власне, полягають головні риси процесу навернення. Гарне вбрання, перстень і святковий бенкет є символами цього нового

життя, чистого, гідного, сповненого радості, яким є життя людини, що повертається до Бога і в лоно своєї родини, якою є Церква. Лише Серце Христа, яке знає глибину любові Свого Отця, могло нам виявити безмежжя Його милосердя сповнене простоти і краси.

*Катехизм Католицької Церкви
1428; 1439; 1457*

Споглядаючи таїнство

Поки ми ведемо боротьбу, яка триватиме все життя – не виключай можливості того, що з'являтимуться зовнішні і внутрішні люті вороги. І яким би великим не був цей баласт, часом з'являться в твоїй уяві всі вчиненні помилки, напевно численні. Я наголошу, в ім'я Бога, не впадай у відчай. Коли таке відбувається, навряд воно спровоковано тобою, виявляється

звичайним і частим відчуттям – перетворюй дану нагоду в бажання доєднатися ще більше до Господа, тому що Він обрав тебе бути його дитиною, Він тебе не полишить. Дозволяє випробування, щоб ти ще більше любив Його, з більшою ясністю відкрив Його постійну опіку і любов.

Наголошу, тримайся, тому що Христос, який пробачив нас, продовжує дарувати нам своє пробачення в Таїнстві Примирення, і завжди маємо перед Отцем захисника Ісуса Христа, Справедливого. Він сам є жертвою за наші гріхи, і не тільки за наші, але й всього світу, щоб ми досягли Перемоги.

Вперед, щоб не сталося! Міцно тримаючись за руку Господа, розмірковуй над тим, щоб Бог ніколи не терпить поразки. Якщо

Ти віддалишся від Нього по якійсь причині, реагуй зі смиренням, починаючи знову, будучи блудним сином кожного дня, навіть декілька разів на добу. Вручити розкаяне серце на Сповіді – це є справжнє чудо Божої Любові. В цьому прекрасному Таїнстві, Господь очищує твою душу і сповнює радістю, надає сили, щоб ти не впав у бою, і зміг безперервно повертатися до Бога, навіть коли все здається в темряві. Крім того, Мати Божа, що є також і твоєю Матір'ю, охороняє тебе зі своєю материнською турботою, направлюючи твої кроки.

Друзі Бога, 214.

Слава Тобі, Господи! – сказав ти, посповідавшись. І подумав: ніби знову народився!

І пізніше, зі спокоєм, продовжив: «Господи, що Ти хочеш, щоб я робив? – І сам відповідаючи на це

питання: з твоєю благодатю, не дивлячись ні на що, виконаю Твою Пресвяту Волю: «*Serviam – служитиму не ставлячи умов*».

Кузня 238.

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
uk-ua/article/navishcho-spovidatsia/](https://opusdei.org/uk-ua/article/navishcho-spovidatsia/)
(04.08.2025)